

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. XII. De Subsistentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

lia per affirmationem vel negationem attingantur, quomodocunque demum cognoscantur, quod cujusque relinquitur experientia. Ad 3. dist. ant. negationes sunt diversae & distinctae ratione puri non esse, quod important in recto, ne. ratione terminorum positivorum, quos excludunt, & important in obliquo, om. ant. & ne. conf. Dicendum propriè loquendo, non dari differentiam inter negationes, imò propriè non dari quidem plures negationes, sed tantum non dari plures res. Cum ergo dicitur, negationem tolli, vel poni, vel existere, id non intelligendum est de existentia reali physica, sed de alia objectiva logica qualitercunque intelligibili.

Ad 4. dist. ant. Negatio potest esse bona positivè, ne. negativè seu minus mala, con. ant. & ne. conf. Quando dicitur, quod negatio Judae melior fuisset, quam ipsius existentia cum peccato & damnatione juncta, tantum dicitur futura fuisse melior in hoc sensu, quod esset minus malum, quam Judae peccatum & damnatio aeterna. Ubi nota ulterius, malum dici posse dupliciter: primò, magisque propriè, quatenus est defectus, seu privatio perfectionis debitæ, sive perfectio, quæ deficit, naturalis sit, sive artificialis, aut moralis, ut inferius dicitur; hinc diversa malorum genera: sic carere manu, malum est naturale; majus malum carere manu & pede; eoque majus, quò major est defectus, & plus perfectionis debitæ excluditur: & adhuc majus, si perfectio deficiens sit in superiori genere; hinc malum morale majus est, quam naturale & artificiale. Alio modo dicitur malum, quatenus alicui inconveniens & molestum: etsi enim ens quodlibet positivum bonum sit bonitate transcendentali, dum habet sua prædicata essentialia; non illico tamen propterea bonum est bonitate respectiva: sic ignis infernalis, etsi bonitatem habeat transcendentalem; malum tamen dicitur respectu damnatorum, qui illo torquentur, quia illis summè molestus. Quare damnati annihilationem præoptant, quia annihilari ipsis minus malum esset, quam sit poena sensus & damni perpetua.

§. XII.

De Subsistentia.

Quæstionem hanc primùm docti sumus ex mysterio Incarnationis, unde altum apud Philosophos Gentiles silentium, solèturque materia hæc potissimùm tractari in Theologia: ex principiis enim fidei scimus, Verbum Divinum assumpsisse naturam humanam, non autem Personam: item in Christo duas dari naturas, & unam tantum Personam; e contra in Deo dari tres Personas, & unam tantum naturam. Quare natura & persona non sunt idem, quod quia non observârunt Nestorius & Eutyches, ex eodem falso principio, non quidem eundem errorem, sed oppositum deduxerunt. Ex eo enim, quòd existimarent naturam & personam esse idem, subintulit Nestorius: sed in Christo dantur duæ naturæ completæ & integræ, Divina scilicet & humana: ergo in Christo dantur duæ Personæ, Divina nimirum & humana, ac proinde Persona Filii Dei non est Persona Filii Virginis, neque B. Virgo dici potest *Theotocoon* seu Mater Dei, sed puri hominis. E contra Eutyches ex eodem falso principio sic subsumpsit: sed in Christo datur una tantum Persona, uti ex Script. constat: ergo datur una tantum natura; unde in Christo non reperiuntur natura

tura

tura Divina & humana. Inter hos errores secura incedit Catholica Fides medium tenens & docens, aliquam esse distinctionem inter Personam & naturam, propter quam in Deo dantur tres Personæ, & una tantum natura; atque in Christo dantur è converso duæ naturæ, & una tantum Persona. Quæstionem hanc valde Theologicam, manendo intra philosophicos limites, paucis absolvemus.

Imprimis notanda est quorundam terminorum significatio, scilicet *Essentiæ*, *Naturæ*, *substantiæ*, *subsistentiæ*, *suppositivitatæ*, *Personalitatis*, *Hypostasis*, *suppositi*, *Personæ*, *subsistentis*.

Per *Essentiam* intelligitur id, quod primum & definitivum conceptum aliqujus rei designat: sic essentia hominis dicitur esse animal rationale. Per *Naturam* significatur hic eadem essentia, prout dicit ordinem ad operationes, estque prima radix illarum: sic natura hominis dicitur esse principium sensationum & intellectionum. Per *Substantiam* intelligimus Ens per se, accipiendo hos terminos in sensu alibi explicato. Per *subsistentiam* intelligitur ultimus terminus, & complementum naturæ, quæcunque illa sit, sive intellectiva sive non intellectiva, completa vel incompleta. Per *Suppositivitatē* intelligitur subsistentia terminans naturam completam qualemque sive intellectivam sive non intellectivam. Per *Personalitatem* intelligitur subsistentia terminans naturam completam intellectualem, puta humanam, Angelicam, Divinam, Per *Hypostasin* Latini quidem significant idem ac personalitatem; Ex Græcis verò multi significabant naturam; unde volebant admittere in Deo tres hypostases, quatenus negabant tres in Deo naturas: tres autem agnoscunt hypostases cum aliis Græcis Latinis; utrique tunc bene, supposita acceptione diversæ ejusdem termini; quanquam nunc Græci illi malè loquerentur contra significationem Ecclesiæ usu receptam. Per *Suppositum* intelligitur quævis natura completa, & per substantiam terminata, sive intellectiva sit, sive non. Unde non tantum homo, sed etiam bruta, plantæ, ac reliqua corpora etiam inanimata dicuntur supposita. Per *Personam* intelligitur natura intellectualis completa, & per substantiam terminata, ut Petrus, Raphaël, Pater æternus. Unde Persona à Boëtio lib. 2. de nat. dicitur esse rationalis naturæ individua substantia, hoc est, singulare per se subsistens primum, habens naturam completam rationalem: hinc canis non dicitur persona, quia non est natura intellectualis. *Subsistens* dicitur qualibet natura, completa seu incompleta per subsistentiam terminata; hinc non tantum totus homo dicitur subsistens, sed etiam anima rationalis à corpore separata, quamvis tunc non amplius dicatur suppositum aut persona, quia tunc non est natura completa à subsistentia terminata.

Cum ergo ratio subsistentis, suppositi & Personæ superaddat naturæ subsistentiam, seu ultimum quoddam complementum ipsius, & quasi terminum, queritur, quidnam sit hæc subsistentia? Ad quod communior ferè sententia respondet, illam esse entitatem quamdam positivam, quidam dicunt accidentalem, plures substantialem, & quidam absolutam aliqui, alii communiter modalem, naturam ultimo complementem atque perfectientem, ratione cujus natura illa sistat in se, & fiat incommunicabilis alii creaturæ per unionem. Ita P. Gormaz post Doctorem eximium & alios plures. Opposita sententia, quæ Scoto tribuitur, dicit, subsistentiam in creatis supra naturam non addere modum aliquem substantialem, nec quidquam aliud positivum, sed tantum negationem; ac per hoc naturam aliquam in sua specie completam formaliter sub-

subsistere, seu sistere in seipsa, quod non uniatur, intrinsecè alii substantiæ absolutæ. Et quidem quæstio procedit de substantia creata; quod enim in Divinis sit aliquid positivum, facillè conceditur ab omnibus.

Rationes posterioris sententiæ sunt 1. negativa, quia non apparet sufficiens ratio adstruendi positivam entitatem, in qua ratio substantiæ constituatur. 2. Quia persona juxta definitionem Boëtii communiter receptam, est rationalis naturæ individua substantia; individuum autem juxta S. Thomæ descriptionem, etiam communiter receptam, est indivisum in se, & divisum à quovis alio: quod certè per hoc obtinetur, quod alteri substantiæ non uniatur: ergo ratio Personæ, & consequenter ratio substantiæ creatæ aliud naturæ complementum non superaddit, quàm dictam negationem. 3. Quia hac ratione facile explicatur mysterium Incarnationis, quod solum quæstioni huic præbuit occasionem; quod scilicet Verbum Divinum assumpserit solam naturam humanam & non personam, quia scilicet implicat, naturam humanam intrinsecè unitam Verbo habere negationem unionis intrinsecæ cum alia substantia, cum ipsum Verbum, cui natura humana unitur, sit substantia.

Rationes prioris sententiæ 1. Quia Joan. Theologus in Conc. Florent. nomine Latinorum disputans ad dicendum dogma fidei supponit apertè, substantiam esse aliquid positivum, quin tamen vel Summus Pontifex, Latini aut Græci contradixerint, sed potius convenerint omnes, & inde quæstionem controversam deciderint: ergo licet hæc verba Joannis Theologi non sint decisio Concilii & dogma fidei; videntur tamen à Concilio supponi & acceptari, atque esse communem Ecclesiæ doctrinam, cui proinde non facillè contradicendum. 2. Natura & Persona non distinguuntur sicut aliquid & nihil, sed sicut aliud & aliud: ergo substantia non est pura negatio. Prob. ant. Auctoritate Justiniani in Edicto Fidei à Vigilio Papa approbato, ubi dicitur: *Omnes SS. Patres consonanter docent, aliud esse naturam sive substantiam, aliud substantiam sive personam; & naturam quidem hoc, quod est commune, significare; personam vero hoc, quod est speciale.* 3. SS. Patres & Theologi dicunt communiter, substantiam Verbi supplere in humanitate Christi defectum substantiæ propriæ: ergo si substantia creata secundum id, quod superaddit naturæ, consistit in negatione, tunc substantia Verbi supplet defectum negationis, quod tam parùm fieri potest, quàm parùm lux supplere potest defectum tenebrarum: similiæque ex SS. Patribus & Conciliis afferuntur plurima, quæ huic sententiæ favent luculenter. Unde si auctoritatem spectes, hanc sententiam judico probabiliorem: si rationem tantùm, non video, quomodo sat efficaciter probari possit.

G g g

Con-